

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
541737

Behandeld door
E. Houpst-Holtkamp

Datum
7 juli 2015

Onderwerp

Doorontwikkeling Integrale Kind Centra inclusief harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

Geachte raadsleden,

De gemeente Almelo heeft op basis van de landelijke en lokale ontwikkelingen het belang onderkend van een goed functionerend, op elkaar afgestemd en samenhangend geheel van (voor)schoolse voorzieningen voor kinderen in de leeftijdscategorie van 0-12 jaar. Uw raad heeft daartoe in 2013 de Visie Integrale Kindcentra (IKC) Almelo vastgesteld. De Visie IKC Almelo heeft als doel dat kinderen in Almelo op wijkniveau doorlopende leer-, zorg- en ontwikkelingslijnen aangeboden krijgen. Dit moet gaan gebeuren binnen elf IKC's verspreid over Almelo. Binnen een IKC werken, volgens de visie, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en basisscholen samen aan het genoemde aanbod. IKC-partners hoeven niet onder één dak gevestigd te zijn, het gaat in de Almelse visie meer om de inhoudelijke samenwerking en de eenduidige aansturing van de activiteiten en de te behalen resultaten bij kinderen.

Er zijn in Almelo al verschillende samenwerkingsverbanden die willen doorontwikkelen naar een IKC. Zo zijn er 4 brede buurt scholen en 7 initiatieven in wijken om meer te gaan samenwerken voor kinderen van 0-12 jaar. Deze 11 samenwerkingsverbanden zijn nog niet de IKC's zoals die in de visie IKC staan beschreven. Wel wordt er vanuit inhoudelijke projecten (kwaliteitstrainingen, voor- en voorschoolse educatie etc) steeds meer samengewerkt. Ook hebben de 3 grote schoolbesturen voor primair onderwijs een Scholenvisie opgesteld met IKC-ontwikkeling als één van de belangrijke onderdelen. Deze Scholenvisie is u eerder deze maand ter informatie toegestuurd door de schoolbesturen. Zij willen er in de periode 2015-2020, in samenwerking met de gemeente en andere organisaties, actief op sturen om IKC's in alle wijken te realiseren.

Harmonisatie

Binnen IKC's werken, zoals gezegd, onder andere de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk samen. Hierbij gaat het om hun aanbod voor kinderen van 0 tot 4 jaar én om buitenschoolse opvang voor oudere kinderen. Bij het aanbod voor 0 tot 4-jarigen stuurt de rijksoverheid op harmonisatie. Dit houdt in dat met name de kwaliteitseisen voor beide werkvormen hetzelfde worden. Met ingang van 2017 zijn deze eisen uniform. Daarnaast kan het begrip harmonisatie gaan over het inhoudelijke voorschoolse aanbod. Omdat de kwaliteitseisen landelijk hetzelfde worden, wordt samenwerking tussen organisaties vergemakkelijkt en kunnen beide voorschoolse werkvormen zelfs in elkaar geschoven worden.

In Almelo wordt het peuterspeelzaalwerk door de gemeente gesubsidieerd en uitgevoerd door de Stichting Kindcentra Almelo (SKA). Deze werkvorm is bedoeld voor kinderen van niet-werkende ouders. SKA voert binnen het peuterspeelzaalwerk in opdracht van de gemeente ook de wettelijk verplichte voorschoolse educatie uit voor kinderen met taalachterstanden.

Kinderen van werkende ouders kunnen voor voorschoolse opvang terecht in de kinderopvang. Dit wordt betaald door de ouders zelf en de belastingdienst.

In Almelo is dus nog niet of nauwelijks sprake van inhoudelijke voorschoolse harmonisatie. Bij enkele inhoudelijke projecten wordt hiermee wel geëxperimenteerd. Maar in grote lijn worden kinderen in de voorschoolse fase in Almelo dus gesegregeerd opgevangen en hangt de plek waar dit gebeurt af van het feit of ouders betaald werk hebben.

Marktconsultatie peuterspeelzaalwerk

Op basis van deze situatie heeft de gemeente al eerder nagedacht over het anders organiseren van het peuterspeelzaalwerk. Mede hierom heeft de gemeente in 2014 een marktconsultatie uitgevoerd m.b.t. de uitvoering van het peuterspeelzaalwerk. Alle kinderopvangorganisaties en basisschoolbesturen in Almelo konden hier aan mee doen. Uit de marktconsultatie bleek dat er bij veel partijen belangstelling was om (een deel van) het peuterspeelzaalwerk uit te voeren. Uitgewerkte plannen waren er echter nog niet. Daarom heeft het college van B&W in juli 2014 besloten om nader in gesprek te gaan met alle partijen over inhoudelijke harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en de toekomst van het peuterspeelzaalwerk hierbij.

Schooljaar 2014/2015

Alle kinderopvangorganisaties met kinderdagverblijven in Almelo en de SKA hebben na het collegebesluit van juli 2014 de handen ineen geslagen en samen ideeën uitgewerkt voor de inhoudelijke harmonisatie van het voorschoolse aanbod voor kinderen van 0-4 jaar. Hun gezamenlijke uitgangspunten zijn dat wordt voldaan aan de kwaliteitseisen van de Wet Kinderopvang, dat alle kinderen van 0-4 jaar op wijkniveau worden opgevangen en dat er voor betere doorgaande lijnen verbindingen gelegd gaan worden met basisscholen en zorg in IKC-verband.

Tegelijkertijd hebben de drie grootste schoolbesturen voor primair onderwijs in schooljaar 2014/2015 gezamenlijk de eerder genoemde Scholenvisie basisonderwijs Almelo opgesteld. In deze visie hebben de schoolbesturen hun visie op de samenwerking met de voorschoolse organisaties en op IKC-vorming verwoord. Zij zijn van plan om de komende jaren een substantieel aantal schoolgebouwen af te stoten als gevolg van de afname van het aantal leerlingen. Hun visie op IKC-vorming is mede bepalend geweest voor de keuze welke schoolgebouwen worden afgestoten. Zij willen binnen de IKC's graag samenwerken met de voorschoolse organisaties in Almelo en zien de regierol in ontwikkeling en aansturing per IKC voor het onderwijs weggelegd.

Hoe verder?

Uit voorgaande blijkt dat er dynamiek is in de stad: partijen die elkaar eerder beconcurrerden hebben elkaar gevonden en willen samenwerken om op wijkniveau goede voorzieningen in stand te houden en met elkaar te verbinden voor de kinderen van 0-12 jaar. Hierbij willen ze het huidige voorschoolse aanbod samenvoegen, zodat kinderen van werkende én niet-werkende ouders meer dan nu samen kunnen spelen, leren en zich kunnen ontwikkelen. Voorscholen en schoolbesturen hebben elk een plan uitgewerkt en willen met deze plannen en de Visie IKC van de gemeente als basis de IKC's in Almelo met ingang van het schooljaar 2015/2016 nader ontwikkelen. Om dit mogelijk te maken heeft wethouder Bruggink de volgende vervolgafspraken gemaakt met de kinderopvangorganisaties, SKA en de 3 schoolbesturen:

- Om het idee van de plaatselijke voorschoolse partners kans te geven wil het college de subsidie peuterspeelzaalwerk aan SKA tot 1-1-2017 voortzetten. Hierbij komt dan wel een aangepaste en geactualiseerde maatschappelijke vraag met daarin de opdracht om te harmoniseren. Doel is stappen zetten in inhoudelijke harmonisatie 0-4 jaar en samenwerking van 0-12 jaar.
- De voorscholen en schoolbesturen starten voor de zomer de gesprekken over hoe ze van hun eigen plannen een gezamenlijke aanpak kunnen maken. Partners die hier nog niet bij betrokken zijn, zoals de Montessorischool, basisschool De Fakkelt, de Vrije School en de scholen in Aadorp en Bornerbroek, maar ook Scoop Welzijn en de Jeugdgezondheidszorg, worden bij dit traject betrokken.
- Na de zomervakantie vindt er een startbijeenkomst IKC-ontwikkeling plaats met schooldirecteuren en voorschoolse locatieleiders om IKC-ontwikkeling op wijkniveau uit te werken.
- De gemeente stelt een tijdelijke projectleider aan die lokaal de doorontwikkeling van de IKC's, inclusief de harmonisatie, aanstuurt. De projectleider zet de strategische lijnen uit en voert de stedelijke regie. We voorzien dat het totale traject van IKC-ontwikkeling 3 jaar in beslag zal nemen.

Openstaande vragen

Het college heeft nog wel een aantal vragen bij de plannen van de organisaties in Almelo, zoals:

- Hoe vindt de aansluiting van de voorschool op het onderwijs binnen het IKC plaats?
- Hoe willen de voorschoolse instellingen gezamenlijk werken aan de kwaliteit van personeel?
- Welke gevolgen heeft de beoogde harmonisatie voor gemeentelijke gebouwen?
- Staat de beoogde harmonisatie en IKC-vorming wel open voor evt. nieuwe voorschoolse aanbieders en andere schoolbesturen binnen de gemeente?

De voorschoolse instellingen werken de antwoorden op voorgaande vragen in samenspraak met de gemeente in 2015 nog uit. Zodoende ligt er zo snel mogelijk een concreet uitwerkingsplan IKC-ontwikkeling voor de komende 3 jaar.

Consequentie voorgaand stappenplan

De lokale kinderopvangorganisaties, het peuterspeelzaalwerk én de 3 grote schoolbesturen in Almelo onderkennen het belang van samenwerking voor kinderen van 0-12 jaar en hebben de concurrentie achter zich gelaten. Dit is een bijzondere ontwikkeling. Om verder ruimte te geven aan de uitwerking van de eerder genoemde plannen kiest het college ervoor om het peuterspeelzaalwerk op dit moment niet anders te gaan financieren, bijvoorbeeld door aanbesteding.

Alle voorschoolse organisaties en de 3 grote schoolbesturen kunnen zich hier in vinden en gaan graag met elkaar en met de gemeente aan de slag om de IKC-ontwikkeling echt van de grond te tillen.

Deze werkwijze betekent dat in juni 2016 opnieuw de balans wordt opgemaakt over de organisatie en bekostiging van het peuterspeelzaalwerk vanaf 2017, mede gezien de perspectiefnota 2015.

Tenslotte

Wij zijn als college erg blij met de initiatieven tot samenwerking die de organisaties die dagelijks werken met kinderen van 0-12 jaar in Almelo laten zien. Ook de breed gevoelde wens om nu de IKC-ontwikkeling in Almelo gezamenlijk aan te pakken. Hiervoor zetten organisaties hun verschillen aan de kant en willen ze uitgaande van gezamenlijke doelen kinderen van 0-12 jaar in Almelo verder helpen in hun ontwikkeling. Dit is bijzonder en het college juicht deze ontwikkeling toe. We werken graag samen met de organisaties verder aan de IKC-ontwikkeling op wijkniveau. Wij zijn ervan overtuigd dat we hierdoor bereiken dat alle kinderen van 0-12 jaar in Almelo steeds beter op wijkniveau samen kunnen spelen, leren en opgroeien. Het wordt voor werkende ouders gemakkelijker zorg en arbeid met elkaar combineren en door de samenwerking en de doorlopende zorglijn in een IKC kan er eerder hulp geboden worden als dat nodig is. Binnen een IKC kunnen kinderen volop hun talenten ontwikkelen en hun horizon verbreden. Dit alles draagt bij aan een fijnere jeugd, aan doorbreking van erfelijke armoede én sociale stijging in Almelo.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.A. de Haan

J.H.M. Hermans-Vloedveld